

5. TALÁLKOZÓ

KELJ FEL ÉS KÖVESS ENGEM! (VÖ. LK 5,27-32)

A találkozó céljai:

- Megismerni, hogyan tért meg és követte Jézust Lévi (Máté).
- Ráébredni, hogy Jézus hív bennünket mindennapi életünkben.
- Elmélyíteni hivatásunkat.

Információ a csoportvezető számára:

- A találkozó alkalmával bibliai szöveget olvasunk művészeti alkotások segítségével (Caravaggio: Lévi (Máté) meghívása).
- A festmény elemzéséhez felhasználhatjuk a festmény részleteit vagy akár az egészet.
- Ha van projektorunk, kivetíthetjük a falra a festményt az imádság alatt (ekkor a világitást vegyük lejjebb vagy kapcsoljuk le. A háttérben zenét is hallgathatunk közben).

A találkozóhoz szükséges eszközök:

- különböző tárgyak: pénzérmék, egy kis zsák aprópénz, számítógép, fotó a világ egyik legismertebb tőzsdéjéről
- Caravaggio festménye digitális formában
- háttérzene

KÉSZÜLJ FEL!

AZ ÜZLETI VILÁG

A következő tárgyakat helyezzük egy mindenki által látható helyre: aprópénz, kis pénzeszsák, tollak, számítógép és egy fénykép a világ egyik híres tőzsdéjéről.

A találkozó elején kérjük meg a fiatalokat, hogy mondják el, mit látnak, és mit jelképezhetnek a tárgyak. A következő kulcsszavakkal segíthetjük a beszélgetést:

KELJ FEL! | IFJÚSÁGI CSOPORTVEZETŐK ÚTMUTATÓJA

5. találkozó

- Mit látunk? (aprópénz, pénzeszsák, tollak, számítógép stb.)
- Hol vagyunk? (város, bank, cég, adóhivatal stb.)
- Milyen gondolatokat ébresztenek bennünk? (gazdasági válság/siker, üzleti verseny, álom, siker, stressz, korrupció stb.)

A bevezető párbeszéd után kérdezzük meg a fiatalokat, hogy az üzleti világban találkozhatunk-e Istennel.

Miután meghallgattuk a válaszukat, említsük meg, hogy a városok és a tárgyak, amelyek szintén az élet részei, mint a pénz, ugyanúgy lehetnek olyan helyszínek, elemek, ahol (vagy amelyek kapcsán) Jézussal találkozhatunk.

Ezután hívjuk fel a figyelmet arra, hogy az ifjúsági világtalálkozó eszköz arra, hogy az Egyház és a társadalom között párbeszéd jöjjön létre. Egy ifjúsági világtalálkozó csak akkor valósulhat meg, ha az országok aktívan közreműködnek, vállalkozások, cégek vesznek részt a lebonyolításban. Még a részt vevő fiataloknak is hozzá kell járulniuk anyagilag a találkozóhoz.

Az ifjúsági világtalálkozó előtt kerül sor az Egyházmegyei előtalálkozókra. Ennek a kezdeményezésnek az a célja, hogy a különböző országokból érkező fiatalok megismerjék a vendéglátó ország városait, kultúráját. Ez a néhány nap az Egyház és a társadalom közötti párbeszédnek is a kifejeződése. Érzékelhetővé és láthatóvá teszi Jézus jelenlétét, aki mindenhol jelen lehet és elhívhat minden embert.

Ezután nézzünk meg egy rövid videót az Egyházmegyei előtalálkozóról: "Days in Dioceses": <https://www.youtube.com/watch?v=7DZgFygyGE4>.

A videó megtekintése után vezessük be a bibliai szöveget és utaljunk arra, hogy a szereplő egy nagyváros zajos forgatagában él, de felismeri az arra járó Jézust, meghallja a hangját, és úgy dönt, örökké követni fogja őt.

HALLGASD MEG!

LÉVI MEGHÍVÁSA

Emlékeztessük a fiatalokat, hogy a bibliai szövegben említett Lévi azonos azzal, akit Máté apostol néven ismerünk..

EVANGÉLIUM SZENT LUKÁCS KÖNYVÉBŐL (LK 5,27-32)

Ezek után kiment, s meglátott egy Lévi nevű vámost, amint a vámnál ült. Felszólította: „Kövess engem!” Az felállt, és mindenét otthagya követte őt. Lévi a házában nagy lakomát rendezett neki. Nagyon sok vámos és más ember együtt ült vele az asztalnál. A

KELJ FEL! | IFJÚSÁGI CSOPORTVEZETŐK ÚTMUTATÓJA

5. találkozó

farizeusok és az írástudók emiatt zúgolódtak. „Miért esztek és isztek együtt a vámosokkal és a bűnösökkel?” – kérdezték tanítványaitól. Jézus adott nekik feleletet: „Nem az egészségeseknek van szükségük orvosra, hanem a betegeknek. Mert nem az igazakat jöttem hívni, hanem a bűnösöket, hogy megtérjenek.”

Ezek az evangélium igéi.

Mindenki: Áldunk Téged, Krisztus!

A szöveg felolvasása után vetítsük ki vagy mutassuk be Caravaggio „Máté elhívása” című festményét. Először tegyük fel a fiataloknak a kérdést, hogy látnak-e összefüggést a festmény és a találkozó elején bemutatott tárgyak között.

Mutassuk be a festmény különböző részleteit, vagy beszéljünk az alkotásról különböző szempontok szerint:

A környezet:

- A jelenet egy üres, gyéren megvilágított helyiségben játszódik, ahol csak egy asztal és néhány szék van. Az asztalon egy zsák, éppen számolják a pénzt. Itt gyűjtik be az adót.
- A történet Galileában játszódik, amelyet a pogányok földjeként ismertek. Kívül esett a szigorúan vallásos Júdea területén, ahonnan Máté származott. Galilea területén intenzív kereskedelem zajlott, a kis-ázsiai kereskedelmi útvonalak erre haladtak át, a különböző népek közötti kereskedelem védett módon valósulhatott meg, gazdagítva ezzel a lakosságot és a rómaiakat adóbevételhez juttatta. A társadalmi kontextus pluralista, világi volt, rugalmas a vallási előírások tekintetében, így például a szombati nyugalom betartásában. A vallást az egyén dolgának tartották.
- A falon ablak látható, fényt azonban nem enged be a helyiségbe. Az ablak homályos és zsalu van rajta. Tulajdonképpen elválasztóként funkcionál a belső és a külső világ között. Mégis felvet egy kérdést: A jelenet belül vagy kívül játszódik, nyilvános vagy privát területen? Ha bent vagyunk, az ablak miért nem enged be fényt és mi az értelme a zsalunak? Ha kint vagyunk, miért egy másik ablakon vagy résen keresztül érkezik a fény? A tér ambivalenciájából arra következtetünk, hogy Jézus hívása túlmutat a tér fogalmain, nincs olyan tér, ahová az ő hívása ne érne el.

A szereplők:

- A szereplők a fény és az árnyék összhatása által látszanak.

KELJ FEL! | IFJÚSÁGI CSOPORTVEZETŐK ÚTMUTATÓJA

5. találkozó

- Öt ember ül egy asztal körül. Az öt adószedővel szemben, a kompozíció túloldalán két ember lép a terembe. Egyikük Jézus, aki kinyújtott karjával az asztalnál ülő Mátéra mutat. Másikuk Péter, aki hasonló gesztust tesz, de kevésbé látványosan.
- Jézus az adószedő Lévire (Mátéra) mutat. Néhány műkritikus azt gondolja, hogy Máté a középben látható szakállas férfi, akire a hirtelen beáradó fény vetül, és meglepetésében hátrafelé mozdul. Bal kezével magára mutat, mintha azt kérdezné: „Ki? Én?”
- Egy másik magyarázat szerint azonban Máté inkább az a férfi, aki az asztal másik oldalán ül, és még mindig csak a pénzt számolja. Ebben az esetben Jézus őrá néz és mutat. Ő ezt még nem veszi észre, de a fény már-már megvilágítja az arcát. A hirtelen fény miatt bármelyik pillanatban felemelheti tekintetét és ráébred, hogy a Mester őt hívja.
- Ez az interpretáció azt sugallja, hogy a szakállas férfi valójában nem saját magára mutat, hanem a fiatalemberre, aki fejét lehajtva ül, továbbra is elmerülve a pénz számolásában. A szakállas férfi pedig azt kérdezi tekintetével és gesztusával: „Ki? Ő?” Más művészettörténészek úgy gondolják, hogy Caravaggio szándékosan alkotott kétértelmű kompozíciót, és a nézőre bízta a választást. Bárhogy is van, ez a bizonytalanság visszavisz bennünket ahhoz a tényhez, hogy Jézus mindenkit (sok „Máté” van a világban) hív. Jézus nem azért jött, hogy csak a zsidókat hívja (ahogy például Mátét). Hívása a pogányoknak is szólt, a Mátéval kapcsolatban álló többi vámszedőnek, és minden korok, helyek, kultúrák emberének.
- A többi ülő karakter eltérően vesz részt az eseményekben. A tollas fejedőt viselő két fiatalember a belépő idegenekre néz. A szőrmegalléros idősebb férfi a fiatal számításait ellenőrzi az asztal fölé hajolva.

A kompozíció:

- A festményt két ellentétes részre oszthatjuk: a bal oldalon öt férfi ül egy asztalnál, vízszintes tömbben, a jobb oldalon pedig Krisztus és Péter alakja függőleges elrendezésben.
- A ruházat is kifejező: Lévi és az adószedők elegánsan öltözöttek, Caravaggio korának megfelelő ruhában.
- A másik oldalon Jézus és Péter áll, mezítláb és régi, viseltes ruhába öltözve. A Jézust követők szegénységre törekvő felfogását tükrözi a cipő hiánya. Jézus lába az ajtó felé fordul, mintha máris indulni készülne.
- A két tömböt egy üres tér választja el középen, amelybe csak Jézus keze ér bele, ez képezi a kapcsolatot közöttük.
- Figyeljük meg, hogy Jézus keze Ádám kezéhez hasonlít, amelyet Michelangelo festett a Sixtus-kápolnában (Ádám teremtése). Egy kritikus így ír Caravaggio szándékáról: „Minden azt az elképzelést erősíti bennünk, hogy Krisztus azt akarja Mátétól, amit Isten tett Ádámmal: Krisztus megkéri Mátét, hogy hozza létre őt, vagyis írja meg az életét. (...) Krisztus, akit eltakar Péter

KELJ FEL! | IFJÚSÁGI CSOPORTVEZETŐK ÚTMUTATÓJA

5. találkozó

sötétsége, arra kéri Mátét, hogy alkossa meg őt.” (Amikor Máté apostol és evangélista lett, megírta Krisztus életrajzát, és „kihozta őt a fényre” azok számára, akiknek hirdette az Örömhírt.)

- Caravaggio festménye a művész történelmi korának megfelelő módon készült. Az asztal körüli szereplők korabeli ruhákat viselnek, a környezet pedig nagyon hasonlít az 1600-as évek római tabernáira (pénzváltók, kereskedők, árusok házai).
- A művész szándéka az volt, hogy kifejezze azt a fajta vallásosságot, amely minden társadalmi osztály számára elérhető volt, még azok számára is, akiket bűnösnek tartottak. Lévi meghívása annak a gondolatnak a képi kifejeződése volt, hogy ez bármelyik kor emberével bármikor megtörténhet.

A fény:

- Ahogy fent említettük, a fény nem süt át az ablakon. Erős fénysugár érkezik a kép jobb oldaláról, a forrását azonban nem tudjuk. Caravaggio pontosan tudta, hogy festményét a római Contarelli-kápolnában helyezik majd el, ismerte a hely adottságait. A festménybe Krisztus feje fölött belépő fény a kápolna egyik ablakából érkezik. Másfelől viszont utalhat Istenre, a Szentháromságra, amely forrás, amely extrapolálja és felülmúlja érzékelésünket és a világ határait („Isten világosság, és nincs benne semmi sötétség.” 1Jn 1,5)
- A kompozíción kívülről, egy másik irányból is érkezik fény. Maga Krisztus árasztja a világosságot a többi szereplőre is, ami arra utal, hogy a fény lentől jön. Caravaggio tudta, hogy a festmény tervezett helye alatt lesz az oltár, ahol Krisztus jelen lesz az Eucharisziában. Ő, aki a világ világossága, megvilágítja a festmény szereplőit.
- Ezért Caravaggio alkotásán a jelképes fény van jelen, nem valóságos fény. A lélek üdvösségéért felajánlott kegyelmet jelképezi. Az üdvösség, amelyben azok részesülnek, akik Jézusra tekintenek és befogadják az ő fényét. Akik árnyékban maradnak, továbbra is magukba zárva élnek a világ korlátozott körülményeiben.

Egyéb:

- Egy 1951-ben elvégzett röntgenvizsgálat szerint a festő az első réteg elkészülte után, utólag festette meg Péter alakját. Ez arra utal, hogy az Egyház is hívja az embereket, ahogyan Krisztus tette. Isten sosem hív közvetlenül, hanem mindig az Egyházon keresztül, amelyet Péter testesít meg.
- Az idős ember szemüvege annak a jele, hogy Caravaggio lelkiismeretes gondossággal dolgozta ki a festmény minden részletét. Jelképesen rövidlátást is kifejezhet, amely a pénz által előidézett korlátozott látás jele.

KELJ FEL! | IFJÚSÁGI CSOPORTVEZETŐK ÚTMUTATÓJA

5. találkozó

FOGADD BE!

JÉZUS ARRA HÍV, HOGY KÖVESD ŐT

A Máté elhívását elbeszélő bibliai történetet továbbgondolva meghívhatunk erre az alkalomra egy szeminaristát, hogy beszéljen hivatásának történetéről. A következő szempontokat emelhetjük ki:

- Hogyan ébredtél rá, hogy Jézus követésére kaptál meghívást?
- Jézus lát és hív minket azon a helyen, ahol éppen vagyunk.
- Jézus a tanítványaivá akar tenni bennünket, azt akarja, hogy a csodálkozástól eljussunk a csatlakozásig, a csatlakozástól Isten Országának hirdetéséig.
- Saját hivatásunk és e hivatás számos konkrét jelének felfedezése Isten rólunk kialakított tervének része.
- Jézus arra hív, hogy a tanítványa legyél.

IMÁDKOZZ ÉS TEDD FEL A KÉRDÉST!

A FESTMÉNY ÉS ÉN

Kezdjünk imával, és minden fiataalt kérjünk meg, hogy figyelmét újra Caravaggio festményére összpontosítsa. Helyezzük Máté meghívását Lukács evangéliumának tágabb kontextusába, különös tekintettel az első tanítványok elhívására a Genezáret-tónál (vö. Lk 5,1-11).

A háttérben zene szólhat.

Mutassuk be újra a festményt, és kérjünk meg minden fiataalt a következőkre:

- Válassz egy testhelyzetet az imához.
- Tekintetedet irányítsd a festményre és válaszolj a következő kérdésekre.
- Válassz kellemes, harmonikus helyet és kényelmes testhelyzetet.
- Gondolj a bibliai jelenetre, nézz a festményre és engedd, hogy Jézus végigvezessen a történeteken.
- Képzeld el magad ezen a sötét helyen. Milyen érzéseket, emlékeket, szagokat, illatokat idéz fel benned? Mit mond arról, ami benned és a világban lakik?
- A jobb oldalról betörő fény a kép szereplőire vetül. Mindegyikük másképp viselkedik. Képzeld magadat az egyikük helyébe. Kit választanál és miért?

KELJ FEL! | IFJÚSÁGI CSOPORTVEZETŐK ÚTMUTATÓJA

5. találkozó

- Érzed Jézus tekintetét és látod feléd nyújtott kezét. Hogyan válaszolnál hívására? Igent vagy nemet mondasz?
- Jézust követni azt jelenti, vele járni az úton, azt tenni, amit ő, oda menni, ahová ő mondja. Ezt jelenti az ő tanítványának lenni. Mire hív téged Jézus, mit tegyél vagy mit változtass az életedben, hogy a tanítványa lehess?
- Milyen egyéb helyzetekben hív téged Jézus, hogy az ő fényében járj? Mit gondolsz, mivé szeretné ha válnál? Mit kell(ene) elhagynod, hogy kövesd Jézust?

TEDD FEL A KÉRDÉST!

HIVATÁSOM

Még mindig imádságos légkörben kérjük meg a fiatalokat, hogy olvassák el a következő részleteket Ferenc pápa *Christus vivit* kezdetű apostoli buzdításából. A szövegek a keresztény hivatásról és az Isten által minden ember számára elképzelt hivatásra adott személyes válaszukról szólnak.

1. szöveg

A „hivatus” szót tág értelemben úgy érthetjük, mint Istentől kapott meghívást. Ez magában foglalja az életre hívást, a Vele való barátságra szóló meghívást, az életszentségre szóló meghívást és így tovább. Mindezeknek igen nagy értéke van, mert egész életünket Isten elé helyezik, aki szeret bennünket, és engedi megértenünk, hogy semmi sem egy vak káosz gyümölcse, hanem épp ellenkezőleg, minden beleszöhető az Úrnak adott válaszba, akinek csodálatos terve van számunkra. Ferenc pápa (*Christus vivit*, 248)

2. szöveg

Alapvetően fontos felismerni és fölfedezni, hogy Jézus minden fiattól elsősorban a barátságot kéri. Ez az alapvető különbségtétel. A föltámadott Úrnak barátjával, Simon Péterrel folytatott párbeszédében a nagy kérdés ez volt: „Simon, János fia, szeretsz-e engem?” (Jn 21,16) Más szavakkal: barátodként szeretsz-e engem? A küldetés, amelyet Péter kapott, hogy legeltesse a juhokat és a bárányokat, mindig ezzel az ingyenes szeretettel, ezzel a baráti szeretettel van kapcsolatban. Ferenc pápa (*Christus vivit*, 250)

3. szöveg

Hivatásunk megvalósításához ki kell bontakoztatni, ki kell csíráztatni és ápolni kell azt, akik vagyunk. Nem arról van szó, hogy a semmiből kell kitalálnunk és megteremtünk magunkat, hanem Isten világosságában föl kell fedeznünk és ki kell virágoztatnunk saját létünket: „Isten tervében minden ember fejlődésre hivatott, mert minden élet meghívás.” A hivatásod arra

KELJ FEL! | IFJÚSÁGI CSOPORTVEZETŐK ÚTMUTATÓJA

5. találkozó

vezet, hogy a legjobbat hozd ki magadból Isten dicsőségére és a többiek javára. Nemcsak arról van szó, hogy bizonyos dolgokat el kell végezned, hanem jelentéssel és irányultsággal kell végezned. Erre vonatkozóan Hurtado Szent Albert azt mondta a fiataloknak, hogy nagyon komolyan kell venni a kormánykereket: „Egy hajóról kirúgják a nemtörődöm kormányost, mert túlságosan szent, ami a kezében van. És az életünkben mi törődünk-e a kormánykerékkel? Hogyan kezeled te a kormányodat? Ha meg tudtok állni egy kissé e témánál, kérem mindegyiketeket, a legnagyobb jelentőséget tulajdonítsátok neki, mert ebben sikeresnek lenni általános sikert, ebben hibázni általános csődöt jelent.” Ferenc pápa (Christus vivit, 257)

4. szöveg

Szeretném, ha tudnátok, hogy amikor az Úr egyenként rátok és arra gondol, amit nektek ajándékba akar adni, személyes barátjaként gondol mindegyiketekre. És ha úgy határozott, hogy kegyelemmel, karizmával ajándékozik meg, amely teljessé fogja tenni az életedet, és olyan személyiséggé formál, aki hasznos lesz mások számára, és valamiben maradandó nyomot fogsz hagyni a történelemben, biztosan olyasmi lesz az, ami a szíved mélyén boldogabbá és bensőben lelkesebbé fog tenni, mint bármi más ezen a világon. Nem azért, mert amit adni készül, az valami ritka és rendkívüli karizma volna, hanem azért, mert rád van szabva, a te életedhez van méretezve. Ferenc pápa (Christus vivit, 288)

A szövegek elolvasása után a fiatalok válaszoljanak a következő kérdésekre:

- Az életben hozott döntéseim valóban jelét adják annak a szándéknak, hogy válaszolni akarok az Úr hívására?
- Érzem-e, hogy közelebb kerülök ahhoz a hivatáshoz, amelyre Isten hív engem?

Ezután énekeljük el a következő taizéi éneket:

Te védj meg, Uram (Behüte mich Gott, Taizé)

Te védj meg Uram,
Te vagy mindenem,
És tarts meg az élet útján!
Teveled boldog, boldog a szívem!

Behüte mich Gott,
ich vertraue dir.
Du zeigst mir den Weg zum Leben,
Bei dir ist Freude, Freude in Fülle.

KELJ FEL! | IFJÚSÁGI CSOPORTVEZETŐK ÚTMUTATÓJA

5. találkozó

KELJ FEL ÉS OSZD MEG!

A vezető, egy lelkipásztor vagy a keresztény közösség egyik tagja beszélgessen egyenként minden fiatallal a TEDD FEL A KÉRDÉST! részben szereplő kérdésekről.

MENJ TOVÁBB!

KÖZEL HOZZÁNK

A fiatalokat arra kérjük, hogy a következő találkozóig olvassanak el egy könyvet, amely egy hivatás történetéről szól. Ennek kapcsán lehetőségük nyílik, hogy egy konkrét személy élete nyomán saját maguk is szembesüljenek Isten hívásával. (Javasolhatunk könyvet például Assisi Szent Ferenc életéről.)

IGEN, HISZEK!

A KATOLIKUS EGYHÁZ KATEKIZMUSÁBÓL

Arra hív, hogy tanítványai legyünk

520. Jézus egész életében példaképpül adta magát nekünk: Ő a „tökéletes ember”, aki arra hív, hogy tanítványai legyünk és kövessük őt: alázatosságával példát adott nekünk a követésre, imádságával imádkozni tanít, szegénységével arra szólít, hogy a nélkülözéseket és üldözéseket készséggel vállaljuk.

SZEMÉLYES PROJEKT

5. LÉPÉS: BESZÉLNI HIVATÁSUNKRÓL

„Az felállt, és mindenét otthagya követte őt.” (Lk 5,28)

Ennek a zarándokútnak az ötödik állomásán arra kérünk, hogy beszélj valakivel hivatásodról. Isten a boldogságra hív téged. Imádkozz, válassz valakit, akivel beszélgetsz és rendezd a gondolataidat a megosztás előtt. Vedd sorra a különböző hivatásokat. Elmélkedj a következő kérdéseken:

- Melyik hivatás jelent a legtöbbet számomra? Melyikhez vonzódok? Milyen félelmeim vannak?

KELJ FEL! | IFJÚSÁGI CSOPORTVEZETŐK ÚTMUTATÓJA

5. találkozó

- Én vagyok „a most Istene”! Kit szolgállok? Milyen küldetésre hív engem Isten?
- Hogyan állok a különleges megtérés tervével?